УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 pokib
Служби Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 72. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 19-го КВІТНЯ (APRIL) 1969 No. 72. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 18-го квітня 1969

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИКИ УРЯДУ НІКСОНА з'ясовують провідникам Американської Федерації Праці — Конгресу Індустрійних Організацій урядову економічну й фінансову політику. Конференція відбулася у Вайт Сулфур Спрінг у Вест Вірджінії. В ній взяли участь від АФП-КІО голова цієї організації Джордж Міні, президент Об'єднаних Сталеварів Америки І. В. Ейбел та 34 провідники складових організацій, членів АФП-КІО. Від Уряду були присутні секретар праці Джордж П. Шулц, голова Ради Економічних дорадників д-р Пол МекКрекен, дорадник Президента д-р Артур Бирнс, секретар скарбу Дейвід Кеннеді і директор бюджету — Роберт П. Мейо. Представники Уряду заявили, що головна їхня ціль — перемогти інфляцію, яка нищить заробітки робітників. Представники робітників вдоволені з відбутої конференції і сподіваються, що буде більше таких конференцій.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД ПРИЗНАЧИВ ДОПОМОГУ п'ятьом стейтам, які потерпіли внаслідок виливу ріки Міссіссіпі та її доплив ів. Ці стейти — це Північна й Південна Дакоти, Міннесота, Айова та Висконсін. 23,500 мешканців цього району мусіли залишити свої доми, втікаючи перед повінню. Адміністратор Бюра дрібних бизнесменів Г. Сендовел повідомив, що деякі частини в повищих стейтах офіційно визнані за терени крайньої потреби, і мешканці цих районів мають право дістати позички низько опроцентовані (три відсотки). Населення сподівалося повені, тому шкоди не дуже великі, бо Армійський Корпус Інженерів робив заходи, щоб зменшити вилив води та рятувати населення.

ГОМФРІ ЗАЯВЛЯЄ, ЩО НАДІЯ НА МИРОВІ переговори мала вплив на його виборчу кампанію, і він не домагався, щоб ЗСА закінчили війну у В'єтнамі, бо не хотів шкодити переговорам, які мали зачатися в Парижі, про що він знав від президента Джансона. Колишній віцепрезидент Гюберт Г. Гомфрі промовляв на семінарі в Массачусетськім Технологічнім Інституті в Кембріджі. Він прибув туди на два дні, щоб читати лекції та брати участь у двох семінарах. Гомфрі тепер вчить в Мекелестерськім Коледжі в Ст. Полі та в Міннесотському Університеті. Гомфрі мусів говорити про справу війни у В'єтнамі, бо його в цій справі запитували студенти.

СТЕЙТ МИШИГЕН ЗАБОРОНИВ ПРОДАВАТИ комаховбивчий порошок ДДТ. Це перший стейт, який започаткував заборону цього порошка, і Стейтова Рільнича Комісія схвалила уневажнити всі дозволи на продаж цієї комаховбивчої хемікалії. Стейт Мишиґен має найбільші прибутки з автомобільної промисловости і на другому місці йдуть прибутки з туристики. Недавно виявлено, що порошок ДДТ загрожує торговельному й спортовому рибальству. Мишиґен має просити сусідні стейти, щоб також заборонили продаж ДДТ. Адміністрація Харчів дозволяє на це, щоб в м'ясі лосося було 3.5 частини на мільйон хемікалій, а в м'ясі лосося з озера Мишиґен було цих хемікалій аж 19 частин на мільйон.

У СВІТІ

У ФРАНЦІЇ ВІДБУВСЯ в минулу середу одноденний страйк великої більшости дрібних купців і підприємців на знак протесту проти високих і несправедливих податків. Були зачинені майже всі ресторани й каварні. Тому, що вже 27-го цього місяця відбудеться у Франції плебісцит над проєктом уряду щодо радикальної реформи конституції — той страйк набрав також політичного характеру — як опозиції проти уряду.

У БРИТІЙСЬКІЙ ПАЛАТІ ГРОМАД ЙДУТЬ тепер палкі дебати над проєктом уряду щодо заборони диких робітничих страйків. Міністер праці й розвитку Барбара Кестл старалася переконати лівих членів урядової Партії Праці, що новий закон не дискримінуватиме робітничих спілок і не кривдитиме робітників. Однак той законопроєкт знову послабив уряд Гаролда Вільсона, поглибивши розбіжності у власних партійних рядах та не приєднавши йому прихильности в народі.

У СХІДНЬОМУ ПАКІСТАНІ ЗГИНУЛО в минулий понеділок близько 50.000 людей у катастрофі торнада, який спричинив великі пожежі, повінь рік, безпосередньо знівечив тисячі будинків та просто зніс з поверхні землі багато сіл. Число жертв рахують на десятки тисяч. Недавно відбулися у Східньому Пакістані масові заворушення: тепер студенти й робітники разом з поліцією і військом вели рятункову акцію.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗГИНУЛО впродовж минулого 1968-го року 34.000 південно - в'єтнамських вояків, у порівнянні з 16.000 поляглих вояків американських та інших чужих військ на протикомуністичному фронті. Південно - в'єтнамський президент Нгуєн Ван Тіє покликується на ту статистику, як на доказ, що Південний В'єтнам готов сам продовжувати війну проти комуністів, якщо ЗСА й інші союзні держави рішать відкликати свої війська без уваги на становище комуністів.

ЯПОНІЯ ЗАЯВИЛАСЯ проти відплатних актів Америки проти Північної Кореї у зв'язку з справою американського літака, що його вночі з минулого понеділка на вівторок збили корейські комуністи. Японський міністер закордонних справ Кіічі Аічі з'ясував становище Японії американській амбасаді в Токіо. Японія стурбована, що у випадку американської відплатної дії проти Північної Кореї будуть використовувані американські бази в Японії, що стягне проти неї лють комуністичних країн.

У ПРИСЛУЗІ ДЛЯ ЧИТАЧІВ

Нашу громаду глибоко затривожила надрукована в єпархіяльному тижневику „Нова Зоря" в Чикаґо стаття, підписана криптонімом Михайло Доречний із пропозиціями самоліквідації Української Католицької Церкви та української духово-культурної спадщини в Америці. Опісля той тижневик надрукував статтю проф. Мирона Куропася у відповідь на твердження і пропозиції п. Доречного. Обидві статті були надруковані англійською мовою і багато наших читачів звернулись до нас з побажанням, щоб ті статті надрукувати також в українському перекладі, що й робимо в цьому виданні „Свободи" і „Українського Тижневика", друкуючи рівночасно ще статтю д-ра Михайла Логази, як і редакційні коментарі на ці теми.

РЕДАКЦІЯ

ЗСА закинули Північній Кореї переведення „свідомого акту агресії"

Панмунджом. — Голова американської делегації у Військовій Комісії Перемир'я в Кореї, генерал Джеймс Б. Кнапп закинув Північній Кореї на засіданні тієї Комісії в минулий четвер 17-го квітня, що вона перевела „свідомий акт агресії", збивши над міжнародними водами неузброєний американський стежний літак з його 31-членною залогою. Те засідання відбулося на вимогу північно-корейської сторони і за прийнятим звичаєм — така вимога одної сторони зобов'язує другу сторону погодитися на засідання. Однак комуністичний речник, ген. І Хоон Сун навіть не заторкував у своїй заяві справу американського літака „ЕС-121", а тільки говорив привичні фрази про здогадне порушування перемир'я американцями і південними корейцями. Тоді ген. Кнапп відчитав обширну заяву, в якій ствердив, що північні корейці збили літак „ЕС-121" за 90 миль від північно-корейського узбережжя і що тому це був „придуманий і свідомий акт агресії". Американська заява пригадувала, що такі стежні лети відбувалися від 1950 р. В останніх роках ті лети були виправдані фактом постійних північно-корейських погроз та провокаційних зачіпок. Американська нота стверджує, що ніхто не повірить, що один неузброєний літак, порушуваний пропелерами, міг бути загрозливим для Північної Кореї. Нота кінчалася вимогою, щоб „подібні інтциденти не повторювались в майбутньому". Коли комуністичний генерал повторив попередні брехні, що американський літак залетів над північно-корейську територію, та запитав, який виряд мав той літак, — ген. Кнапп нічого не відповів, а за третім таким запитом комуністичного генерала — ген. Кнапп встав і вийшов з залі разом із своїми прибічниками. В Північній Кореї проголошено стан військового поготівля, рахуючись з можливістю американських відплатних актів. Північно - корейський військовий міністер Чой Хіюн висловив подяку летунству за знищення американського літака. Уряд і всі газети в Південній Кореї вимагали від Америки відплатної дії проти комуністів, стверджуючи, що тільки гострий відплатний акт може дати „добру лекцію" північно-корейським піратам.

Американське командування тимчасово припинило всі дальші подібні розвідчі лети. Президент Ніксон заповів був, що зголосить заяву в цій справі на пресовій конференції 18 квітня 1969.

Крайова продукція в першій чверті збільшилася на $16 більйонів

Вашингтон. — Департмент Торгівлі повідомляє, що покищо не діють ті всі заходи, яких уживається на те, щоб сповільнити темп збільшення економіки, бо в першій чверті цього року крайова продукція збільшилася на $16 більйонів, майже на стільки само, як в четвертій чверті 1968-го року — $16.4 більйона. Крайова продукція збільшилася від від січня до березня 1969 р. на 1.8 відсотка, з чого один відсоток — це більші ціни, і тільки 0.8 відсотка становить дійсне збільшення продукції, що свідчить про непослаблений тиск інфляції, яка обезцінює доляр. Уряд старається сповільнити темп збільшення економіки за допомогою більшого податку та збільшення відсотків від кредитів, але ці засоби дуже слабо діють. Член Федеральної Резервової Ради Ендрю Ф. Бріммер заявив, що тепер виявляється, що інфляційний тиск на американську економіку далеко сильніший, як передбачалося кілька місяців тому. Він сказав, що треба дальших фіскальних і монетарних обмежень, щоб припинити інфляцію.

Жюрі визнало винним Сірхана в убивстві першого ступеня

Лос Анджалес. — Жюрі, складене з сімох чоловіків і 5-ох жінок 17-го квітня визнало винним в убивстві першого ступеня Сірхана Бісхару Сіргана. Сірхан убив 5-го червня 1968 р. нюйоркського сенатора демократа Роберта Ф. Кеннеді. Жюрі визнало винним підсудного і в тому, що він поранив п'ятьох осіб, стріляючи до сенатора Кенеді. За вбивство першого ступеня згідно з каліфорнійським законом грозить кара смерти в газовій коморі або досмертна кара в'язниці. Згідно з законом рід кари визначить суд присяжних в понеділок 21-го квітня після вислухання рекомендацій оборони й прокуратури. Окружний прокуратор сказав був давніше, що не домагатиметься смертної кари. Коли б суд присяжених рекомендував кару смерти, то суддя зможе, якщо схоче, замінити її на досмертну кару тюрми. Оборона твердить, що підсудний діяв у хвилині психічного зворушення і тому не міг розуміти свого вчинку, тому йому не належиться кара за вбивство першого ступеня. Деякі психіятри підтверджували твердження оборони, інші це заперечували. Судді присяжні не визнали за правдиві арґументи оборони. Можливо, що оборона внесе просьбу про нову розправу. Розправа тривала 63 дні, вона почалася 7-го січня. Підсудний прийняв рішення жюрі спокійно.

Головний лікар ЗСА просить Конґрес про сильнішу пересторогу для курців

Вашингтон. — Головний лікар ЗСА д-р Вілліям Г. Стюарт просить, щоб Конґрес схвалив закон про сильнішу пересторогу на цигарках для курців, і щоб в цій перестрозі була згадка про те, що курці наражують себе на небезпеку смерти від недуги пістряка. Згідно з законом на всіх пачках із цигарками є така перестрога: „Увага: куреня цигарок може бути риском для вашого здоров'я". Головний лікар д-р Стюарт уважає, що це заслаба перестрога, і що сильніша перестрога повинна бути і при всіх реклямах цигарок на телевізії, як це вже запропонувала Федеральна Комунікаційна Комісія. В перестрозі повинно бути і про те, що курення „може спричинити смерть від пістряка або від інших недуг". Д-р Стюарт зізнавав на Палатній Торговельній Комісії. Він сказав, що і в цій країні і в цілому світі збільшується наукове переконання, яке потверджує висновки колишнього головного лікаря ЗСА д-ра Лютера Г. Террі про те, що курення цигарок спричиняє пістряка легенів, хронічний бронхіт та деякі недуги серця.

Дубчек втратив владу в Чехо-Словаччині — Гусак на його місці

Прага. — 190-членний Центральний Комітет компартії Чехо - Славаччини звільнив Александра Дубчека — буцім-то на його власне бажання — з становища генерального секретаря партії та призначив на його місце Густава Гусака. Зменшено теж партійну Президію з 21 члена до 11, при чому до нового складу Президії не ввійшов другий поруч із Дубчеком найбільший прихильник демократизації режиму в ЧССР, Йосиф Смрковський. Александер Дубчек, президент Людвік Свобода й прем'єр Ольдріх Чернік — чолові особи з епохи демократизаційних реформ, залишилися в партійній Президії, але її членами стали також найбільш реакційні москвофіли Василь Біляк і Любомір Струґаль. Негайно після закінчення нарад Центрального Комітету, в минулий четвер 17 квітня, президент Людвік Свобода і новопризначений перший секретар компартії Густав Гусак проголосили висліди того засідання в радіо-телевізійній передачі, закликаючи нарід до спокою. 56-річний Густав Гусак, лідер словацької комуністичної партії, сам потерпів був за сталінського режиму, бо був арештований в 1951 році за „буржуазний націоналізм" та пересидів 9 років у в'язниці. Він був від своїх студентських років комуністом. Щоб протидіяти враженню, що це настав вже кінець демократизаційного курсу політики, Гусак заявив свою вірність її принципам та заповів, що „коли тільки настане спокій" будуть переведені нові вибори до Центрального Комітету компартії і до парляменту. Він підкреслив, що „ніхто ніколи навіть не думав і не думає", що можна завернути Чехо-Словаччину на шлях 50-их р.р., себто до періоду влади Антоніна Новотного і інших чеських сталіністів. Однак він і Свобода таврували „реакційні сили", себто лібералів, які своїми антисовєтськими виступами спричинили цю нову кризу. Очевидно, відсунення Дубчека від партійного проводу та викинення Смрковського з партійної Президії сталося під диктатом Москви.

„Велика чвірка" далі нараджується

Об'єднані Нації. — Амбасадори ЗСА, Британії, СССР і Франції при Об'єднаних Націях перевели в минулий четвер 17 квітня вже четверте з черги засідання про можливості ізраїльсько-арабського замирення, цим разом в помешканні американського амбасадора при ОН Чарльза Иоста. Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант висловився оптимістично про ті наради, ствердивши, що мирова посередницька місія Ґуннара Ярінґа, делеґата Об'єднаних Націй для цієї справи, не може мати успіху без активної підтримки збоку чотирьох великодержав. Арабські країни — Єгипет і Йорданія — погодилися на ту активну ролю чотирьох великодержав, тільки Ізраїль підтримує своє первісне становище, що лише безпосередні переговори Ізраїлю з арабськими країнами можуть запевнити мир на Близькому Сході.

Конференція про В'єтнам без висліду

Париж. — В четвер 17-го квітня відбулося 13-те з черги пленарне засідання Паризької конференції про В'єтнам, яке цим разом тривало 4 години 45 хвилин. Голова американської делеґації Генрі Кебот Ладж запропонував, щоб негайно приступити до ділових нарад над рівночасним відкликанням з Південного В'єтнаму американських та північно-в'єтнамських військ. Комуністи ту пропозицію відкинули, вимагаючи з свого боку, щоб Америка відкликала „негайно і без ніяких передумов" свої війська з В'єтнаму. „Поступом" на тому засіданні було те, що північно - в'єтнамські делеґати вже не заперечували, що в Південному В'єтнамі перебувають реґулярні північно - в'єтнамські війська.

Окупаційний режим закликає до відродження стахановщини в Україні

Київ. — „Донецька земля збагатилась безліччю новаторів праці", які дають високу продуктивність, маючи з того підробіток до скромної платні. Додатковими відсотками до заробітньої платні режим заохочує робітників до поширення стахановщини, що була заведена за Сталіна з метою більшого визиску населення СССР. Типовим повідомленням в сучасній совєтській пресі є, наприклад, таке з „Радянської України" з 4 квітня: „У ніч з 30 на 31 серпня 1935 року Олексій Стаханов відбійним молотком добув 102 тонни вугілля, встановивши нечуваний до того часу рекорд — 14 змінних норм. Спеціалісти підрахували тоді, що цього палива вистачить, щоб виготовити 10 тракторів, або провести поїзд на відстань до 2 тисяч кілометрів. Сьогодні в бриґаді героя соціалістичної праці Кузьми Северинова з шахти ім. Дімітрова колишній рекорд Олексія Стаханова став майже нормою. А гірники бригади Анатолія Степанова з шахти ‚Червонолиманська' щомісяця добувають стільки вугілля" і т.д.

9-ий делеґатський з'їзд Об'єднання Українських Жінок у Німеччині

Мюнхен. — 22-23 березня ц. р. в Мюнхені відбувся 9-ий Делеґатський З'їзд ОУЖ. В ньому взяли участь делеґатки з 11-ти Відділів ОУЖ і численні гості. З'їзд, що його після відкриття, розпочали молитвами священики обох віровизнань, проходив під головуванням мґра Д. Ребет та двох членів Президії — проф. О. Сулими-Бойко і Блянки Бачинської. Секретарювали В. Терешкун і І. Спех. До Президії запрошено також двох пань, колишніх активних членок УПА — І. Козак та Я. Філь. На з'їзді, крім звичайної програми із звітами, була заслухана доповідь проф. О. Сулими-Бойко „20-ліття СФУЖО". Звіти засвідчили загальне пожвавлення праці Об'єднання Українських Жінок в Німеччині. Обрано нову Головну Управу ОУЖ в такому складі: голова О. Яримович, заступники О. Штайнер і О. Степанюк, члени М. Кашуба, В. Лавриненко, мґр Д. Ребет, П. Ткаченко, В. Терешкун, О. Юрченко; Контрольна Комісія: голова О. Пеленська, члени — М. Сімків та І. Козак. З'їзд обрав почесним членом ОУЖ п. Блянку Бачинську, довголітню діячку жіночих організацій в Краю і на еміґрації.

ПРЕДСТАВНИКИ НАШИХ БРАТСЬКИХ СОЮЗІВ ВІДБУЛИ ДРУГУ КОНФЕРЕНЦІЮ, ЗАТІСНЮЮТЬ СПІВПРАЦЮ

Ню Йорк. — Представники українських братських союзів: Українського Народного Союзу, Українського Робітничого Союзу, Союзу Українців Католиків „Провидіння" й Української Народної Помочі відбули тут в четвер, 17-го квітня, в готелі Ню Йоркер уже другу з черги спільну конференцію, обміркувавши багато спільних справ і проблем та вирішивши і в майбутньому відбувати такі конференції для спільного порозуміння. Перша така конференція відбулася 21-го вересня 1966-го року у Філядельфії і її господарем був СУК „Провидіння". Господарем другої конференції був Український Народний Союз. У конференції взяли участь: від Українського Робітничого Союзу — його головний предсідник Антін Батюк та головний касир Едвард Попіль; від СУК „Провидіння" — головний предсідник о. шамбелян Мирослав Харина, духовний опікун о. д-р К. Вердар, головний секретар Степан Спринський, головна касирка Стефанія Вовчок, організаційний референт д-р Ярослав Бернардин та головний радний А. Гординський; від Української Народної Помочі — головний предсідник Володимир Мазур, заступник гол. предсідника Лев Футала та гол. касирка А. Крупа; від Українського Народного Союзу — гол. предсідник Йосип Лисогір, заступники гол. предсідника Марія Душник і Володимир Сохан, гол. секретар д-р Ярослав Падох, гол. касир Петро Пуцило, голова Контрольної Комісії д-р Володимир Ґалан, гол. радний Степан Гавриш та ред. А. Драган і частинно ред. Зенон Снилик. Наради відкрив, вітаючи приявних, Й. Лисогір і він, на бажання зібраних цими нарадами проводив. Секретарював д-р Я. Падох. Базою нарад були чотири головні доповіді. Першу з них виголосив дир. Ст. Спринський на тему: „Відношення української спільноти до життєвого забезпечення та становище до цієї проблеми українських Союзів". Другу доповідь на тему: „Українська молодь і життьове забезпечення в українських Союзах" виголосив п. Антін Батюк. Про „Українські Союзи та їх ролю і завдання у відношенні до країн, в яких вони діють, і України" доповідав п. Вол. Мазур. Четверту доповідь виголосив д-р Я. Падох на тему: „Українські Союзи та братські організації Америки". Після доповідей відбулася обширна дискусія, в якій заторкнено багато з важливіших однаково, як забезпеченевих, так і загально - громадських проблем. Усі дискутанти були згідні, що українці повинні єднати свої сили та тісно співпрацювати для взаємного добра і розвитку, а братські Союзи повинні дати в цьому приклад, бувши головною базою всіх проявів нашого суспільного життя в ЗСА і Канаді.

Наради започатковано і закінчено молитвою, яку провів о. шамб. М. Харина. Перед закриттям нарад п. Й. Лисогір подякував приявним репрезентантам Союзів за участь у нарадах та запросив проводи і членство цих братських установ до участи в ювілейних святкуваннях з нагоди 75-річчя УНСоюзу. Впреп. о. шамб. М. Харина в імені приявних висловив подяку УНСоюзові, господареві конференції, за її влаштування та за гостину. Окремо вшановано вставанням з місць і хвилиною мовчанки пам'ять двох учасників попередньої конференції, які померли: головного касира УНСоюзу Івана Кокольського та головного фінансового секретаря „Провидіння", Теофіля Кульчицького.

Крім загальних резолюцій Конференція винесла ще такі постанови:

1. Покликати комісію для виконання всіх рекомендацій, схвалених Конференцією, а зокрема для підготови програми Третьої Конференції в наступному році, в складі: Й. Лисогір, А. Батюк, о. М. Харина, В. Мазур — чотири предсідники Союзів, Е. Попіль, Л. Футала, Я. Падох, С. Спринський і А. Драган.
2. Рекомендувати Екзекутивам всіх Союзів прихильно й активно піддержувати заходи УККА в напрямі придбання репрезентативного дому УККА в Ню Йорку, як фінансовою, так організаційною допомогою Союзів.
3. Допомогти членам Союзів, які бажали б замешкати в Домі для Старших у Філядельфії й закликати членів, щоб скористали з цієї нагоди.

В Ню Йорку вбили юнійного провідника Петра Д. Шишковського

Бронкс, Н.Й. — Поліція веде слідство, щоб виянити причину смерти секретаря Другого відділу спілки, в якій об'єднані чистії вікон, — Петра Д. Шишковського. Розтин трупа виявив, що 42-річний Шишковський помер наслідок зломання чашки і виливу крови до мозку. Він висловлював страх, що його можуть вбити, бо страйк чистіїв вікон довго тривав, і було невдоволення між членами. Тіло П. Шишковського знайшли в коридорі дому при Тавзенд Авеню на Бронксі. В цьому домі покійний пив із приятелями того вечора, після якого його вбито.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

СФУЖО ЗАКЛИКАЄ ВІДЗНАЧАТИ 1 000-ЛІТТЯ СМЕРТИ КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Філядельфія. — Окремим обіжником Управа Світової Федерації Українських Жіночих Організацій СФУЖО, звернулась із закликом до жіночих організацій і товариств та всієї спільноти, щоб у липні гідно й масово відзначити тисячоліття смерти першої української княгині, володарки України-Руси св. Ольги Київської. Українські Церкви визнали її Рівноапостольною. У заклику сказано, що нова хвиля переслідувань релігії в окупованій совєтською Росією Україні спонукає вільних українців до ще більш урочистих святкувань тисячоліття княгині Ольги, бо це засвідчить українську вірність тисячолітнім традиціям України.

В СУБОТУ — ДОПОВІДЬ З РАМЕНИ АСОЦІЯЦІЇ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

Ню Йорк. — Асоціяція Українців Америки, АУА, влаштовує в суботу 19 квітня, о 7-ій годині вечора, в домі АУА при 141 Ст. Маркс Плейс біля 2-ої евню доповідь, яку виголосять проф. І. Паливода і інж. К. Кузик на тему „АУА і українська громада в ЗСА". Цим розпочнеться цикль доповідей, запляннованих Асоціяцією.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Недоречне пустомельство

Як довго існує людство, та довго існує віра в Бога. Христова Церква, з якою нерозривно зв'язана вся наша цивілізація, існує на нашій землі майже дві тисячі років, перетривавши всілякі імперії, всіляких тиранів, і „врата адові" не подолали її. Але все це не перешкодило в нашому десятиріччі одному мудрагелеві чи групі мудрагелів виступити з енунціяцією, що „Бог умер". Очевидно, це є недоречне пустомельство.

З дуже подібною недоречністю зустрілося наше громадянство, коли єпархіяльний тижневик „Нова Зоря" в Чикаґо надрукував статтю: „Без пустомельства", підписану криптонімом: Михайло Доречний. Різниця тільки в тому, що, замість повторити недоречність „Бог умер", він виступив з так само недоречним твердженням про те, що в Америці вмирає Українська Католицька Церква, і ми повинні її якнайскоріше викінчити і поховати.

Було дві можливості реакції на цю недоречність: зіґнорувати її, як іґнорується багато інших нісенітниць, або віддати їй належну увагу і з нею розправитись, як з небезпечним бацилем, що у відповідних обставинах може спричинити поважну недугу. Власне з уваги на ці обставини ми вибрали цю другу альтернативу і віддаємо цій справі багато місця і уваги в цьому виданні „Свободи" й англомовного „Українського Тижневика", передруковуючи, також в українському перекладі, статтю Доречного та відповідь на неї представників двох ґенерацій: уродженця Америки, одного з провідних діячів нашої американсько - української громади, проф. Мирона Куропася, і прибулого до Америки вже після другої світової війни громадянина - професіоналіста д-ра Михайла Логази, який заторкує ще й деякі інші проблеми з тієї ж категорії.

Твердження і пропозиції п. Доречного аж ніяк не нові і не оригінальні. Вони існують так довго, як довго наша Церква в Америці, з тією різницею, що початково такі ліквідаційні пропозиції і вимоги виходили від латинських священиків і навіть єпископів. Нині ця ситуація кардинально змінилася: наша Церква, завдяки видержливості та завзяттю її Владик і вірних, здобула собі в Америці право громадянства і є такою самою складовою частиною Америки, як нею є багато інших Церков. Наш український обряд очаровує американців інших віровизнань, громадяни італійського, ірляндського й іншого походження є активними членами не одної з наших парафій, їхні діти ходять до наших парафіяльних шкіл, вивчають українську мову. Кращі зразки нашої української національної і церковної культури збагачують американську мозаїку, а наша українська громада, зі своїми Церквами й установами, здобула собі найвищі признання від найвидатніших американців у великій мірі за те, що п. Доречний називає „пустомельством": за зберігання і розвиток своїх етнічних вартостей та своєї цілеспрямованости на допомогу українському народові в його змаганнях на рідній землі. Доцінювання вартости етнічних груп в Америці мало свою вимову хоч би в останніх президентських виборах, в яких кандидатами на віце - президента Америки з обидвох великих партій обрано осіб етнічного походження.

В таких обставинах твердження і пропозиції п. Доречного можна справді вважати тільки за недоречне пустомельство з тієї ж блюзнірської категорії, що „Бог умер".

Здисциплінований нарід

Американська демократична система допускає право думки і слова не тільки в теорії, але й в найширшій практиці Якщо тільки критика політики Уряду не порушує публічного ладу — вона допускальна у статтях, словесних заявах і мирних демонстраціях. І американці користають з цього права на 100 відсотків. А втім, навіть найбільш контроверсійні акти американської внутрішньої політики виводять з рівноваги хіба тільки незначну меншість народу, і то інколи підштовхувану з-зовні ворогами Америки. Велика більшість народу — спокійна.

З реакцією президента Линдона Джансона на справу захопленого північнокорейськими комуністами корабля „Пуебло" багато американських громадян не погоджувалися. Коли ті самі комуністи збили американський неозброєний літак, при чому 31 особа втратила життя, всі одностайно відчули, що це — удар по престижу Америки. Але в американському громадянстві нема ніяких познак гістерії. Американський нарід вибрав свого Президента й Конґрес і кориться рішенням цього леґального державного проводу. Бо це — здисциплінований нарід.

В. Чапленко

СІЧЕСЛАВЩИНА ПІД „РУСИФІКАЦІЙНИМ ЧОБОТОМ"

(1)

Оприлюднений у нашій еміґрантській пресі, зокрема в недавніх числах „Свободи" „Лист творчої молоді м. Дніпропетровського" не може не відгукнутися болем у серцях українських патріотів. Це документ, що його мало тільки прочитати, — його треба вивчати разом із усіма тими документами, які прорвалися з України крізь залізну заслону і в яких відбита турбота тамтешнього молодого покоління про долю української нації.

„Дніпропетровське" — це незграбна большевицька назва, накинута цьому місту ще в 20-их роках на пошану Г. Петровського і збережена навіть тоді, коли цього „всеукраїнського старосту" було вилучено з політичного життя, а двох синів його навіть розстріляно. Перед тим це місто мало ще ганебнішу назву — „Катеринослав", назву, що мала „прославляти" „Катерину, вражу (себто чортову — В. Ч.) матір", яка „занапастила" цей „край веселий", ці колишні Вільності Війська Запорізького, і через яку сусідні полтавці дражнили катеринославців „невінчаними". Під час революційних подій 1917 р. українці стягли з п'єдесталу пам'ятник цієї „вражої матері", і він довго валявся у смітті, а місто спробували були назвати „Січеславом", тобто спробували надати назву, яка відповідала історичній і українській національній дійсності. Але большевики, завоювавши це місто, спочатку привернули були йому „царицину славу", а потім ото так назвали.

Хоч це місто ще до революції було центром металюрґії та важкої промисловости, що за умов Російської імперії, як і тепер в СССР, неминуче приносить русифікацію, але воно було русифіковане тільки в „чистенькому" центрі міста, а навколо його оточували суцільні масиви колишніх сіл — Мануйлівки, з її ще з дореволюційних часів відомою „Просвітою", Діївки, Мандриківки, трохи дальшої Лоцманської Кам'янки та села Чаплі. Робітники в заводах були в переважній більшості з цих і з дальших сіл, і чимало з них були національно свідомі. Це з них складались під час революції українські національні загони, зокрема Український республіканський Кіш отамана Горобця. У цій боротьбі чимало січеславських українських патріотів і полягло, і імення деяких із них збереглися для історії.

Це були: український соц.-д е м о к р а т і видавець Шевченкового „Кобзаря" П. Щукин, що його розстріляли білоґвардійці, брати Горобці (Воробйови), д-р Галіїв, голова повстанського комітету, Віра Бабенко, учасниця цієї підпільної боротьби, група української молоді з м. Нижньодніпровського, розстріляна в ЧК нібито за „замір зірвати міст на Дніпрі, з якої мені відоме тільки прізвище молоденької дівчини Шпоти, мій шкільний товариш Марко Дацкевич із с. Сурсько - Михайлівки, що загинув у бою з червоноґвардійцями в м. Павлограді (також безглузда для України назва — на пошану царя - ідіота Павла І). Можна ще згадати й давніших українських діячів та письменників, таких, як от Ілля Вирва, український соціял-демократ і кооператор, що переховував В. Винниченка 1914 чи 1915 р., В. Ємець, будівничий будинка в українському стилі мануйлівської „Просвіти" („я кожен цвях у ньому забив власними руками", казав він), Ларин, Сторубель, Чорнота (всі з Мануйлівки), О. Корнієнко, перший ілюстратор „Енеїди" І. Котляревського, що її видало в-во „Вік", Т. Романченко (діяч і поет), М. Кузьменко (поет - гуморист, що друкувався в українських дореволюційних сатиричних журналах), відомий на всю Україну письменник А. Кащенко (остання недрукована його повість була в архіві П. О. Єфремова, але чи збереглася, — не знаю). З Січеславом і Мануйлівкою зв'язана була діяльність поета й етнографа всеукраїнського значення І. Манджури. Український характер „академічної" гори м. Січеслава забезпечував історичний музей ім. Поля, з його творцем і невсипущим охоронцем Д. Яворницьким, славним „козацьким батьком" цього краю.

З огляду на такі „етнографічні передумови" в 20-их роках школи у м. Січеславі були переважно українські, в ІНО і пізніших учительському та педагогічному інститутах викладали всі дисципліни по - українському, залишались неукраїнізованими тільки гірничий та медичний інститути, та й то не на сто відсотків, бо окремі викладачі читали свої курси теж українською мовою, як про це свідчить згадка про викладача Шевченка в книжці В. Кравченка „Я вибрав волю". Діловодство в державних установах було українське. Взагалі українська мова тоді стала була зовсім звичною для всього міста, мовою культурного, адміністративно - державного й громадського життя. У літературному житті міста тон задавала філія спілки письменників „Плуг" з її реґулярними вечорами та доповідями, а серед письменників авторитетною особою був професор ІНО П. О. Єфремов, рідний брат Сергія Єфремова. У місті виходила не тільки газета „Зоря" (як тепер), а й журнал „Зоря", що в ньому друкувались не тільки місцеві письменники, а й М. Зеров, М. Драй-Хмара.

Але наприкінці 20-х років у зв'язку з процесом СВУ, а також після самогубства М. Скрипника, що теж, як відомо, походив із Січеславщини, усі ці здобутки українського народу знищено, українських діячів розігнано чи й понищено. Старенькому Д. Яворницькому хоч і дозволено вмерти своєю смертю, але з музею його викинуто, а натомість настановлено директоркою якусь жидівку, що не мала нічого спільного ні з українством, ні з історичною наукою. Короткотривала „відлига" після смерти Сталіна, здається, ніяк не позначилася на українському житті цього міста, а пізніший шкільний закон Н. Хрущова остаточно добив українські школи.

Автори „Листа" свідчать, що в цьому майже мільйоновому місті тепер „немає жодного українського дитячого садка чи ясел, жодної повністю української школи, жодного виш'у чи технікуму з викладанням українською мовою". В громадському й адміністративно - діловому житті не відновлено українського мововжитку, і через те „українські робітники майже не знають своєї рідної мови, бо змушені все своє життя перемелюватись у надійних — як і 50 років тому (тобто до революції — В. Ч.) — жорнах русифікації".

Взагалі сказавши, це місто, як свідчать автори „Листа", „шалено русифікується", опинившись під „брутальним русифікаторським чоботом". А що роман Олеся Гончара „Собор" тематично пов'язаний з цим містом, то його всеукраїнська „пробка" найдошкульніше вдарила по січеславських письменниках. Олесь Гончар скінчив січеславський університет, і з атмосфери цього міста виніс ті думки та образи, що їх пізніше подав у цьому своєму творі, написаному в зв'язку з постановою „уряду" УССР про охорону історичних пам'яток. Власне, образ собору він узяв із недалекого м. Новомосковського (це теж недоречна назва, селяни її вимовляють „Новомосковське", а часом „Немосковське", і це має певний сенс; стара цього міста назва — „Новоселиця" або „Самарчик"), де й досі зберігається той козацький, збудований із дерева, але без жодного цвяха, дев'ятибанний собор. Хоч збереглося прізвище його будівничого — Погрібняка, але в народі ходила легенда про те, що якийсь характерник сховався на якийсь час в очерети над Самарою і звідти виніс зроблену з очерету модель цього собору. Цю легенду згадує в своєму романі й Гончар.

(Закінчення буде)

Д-р Михайло Логаза

ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ

Дуріть дітей
І брата сліпого,
Дуріть себе, чужих людей,
Та не дуріть Бога!
Т. Шевченко: „Посланіє"

Минув березень — місяць Батька Української Нації — Тараса Шевченка, що в ньому українці по всьому світі віддавали йому належну честь за ті всі його глибокі ідеї, що оформили нас у націю.

Але — на превеликий жаль — в тому ж місяці 1969 року в цій країні Вашингтона, що про нього Шевченко мріяв як про взір провідника для свого народу, появились у пресі три статті, які свідчать, що ідеї Шевченка ще й досі, серед деяких земляків не в Україні сущих, не знайшли глибокого зрозуміння, не причинились до Шевченкого „єдиномислія" в одній з основних проблем нашої діяспори, а саме становища нашої Української Католицької Церкви.

Дві статті появились у „Новій Зорі", католицькому тижневику єпархії св. о. Миколая в Чикаґо, в ч. 9 з 2-го березня 1969 і в ч. 10 з 16-го березня 1969 під криптонімом Михайла Доречного.

Заки зайняти становище до цих статтей, потрібно ознайомитись із їхнім змістом.

У вступі до першої із них автор з'ясовує, що живемо в добі великих змін і пошуків за правдами життя, в добі зударів між старим і новим, в добі переоцінки вартостей — і каже, що, хочемо ми цього чи ні, мусимо увіллятися в русло цих змін. Твердить, що цим змінам підлягає теж наше релігійне життя, а тим самим і Католицька Церква в Америці, отже і наш український католицький обряд мусить піддатися метаморфозі і трансформації, якщо він мав би далі існувати. Пропонує можливі розв'язки: не базуватись на минулому, але дивитись на сучасне й майбутнє, бо — мовляв — історичне минуле української нації породжує непевність, здержує розвиток і засуджує нас на певну загладу. Бо — мовляв — трагедії українського народу, що їх він зазнавав із рук інших, замість змусити нас любити Бога і служити ближньому, викривили наші християнські стремління і посвяту Богові, а натомість заступили їх націоналістичними цілями і зацікавленнями. Мовляв — замість дозволити нашій прекрасній спадщині внести причинки до християнізації світу, що в ньому живемо, дозволяємо їй угробити нас. [Невже ж перекличка із відомим у цій країні голосом Хрущова? — прим. автора]. Але — далі сказано — потрібні розвій і віднова не можуть наступити в кліматі замкнення і вузького способу думання, упередження і ексклюзивного націоналізму. Бо — мовляв — поступ лише тоді можливий, коли застосовано щирість і правду відносно доречности нашого українського католицького обряду в модерному світі. Отже, в чому правда і щирість? Вони в заключних словах статті: „Хай знає кожна щира особа, що кидаємо виклик розпочати найповажнішу спробу в нашому житті — переоцінку і поновну посвяту нашого українського католицького обряду, щоб спрямувати його у наш модерний американський світ!"

Коли першу статтю „доречний" дописувач затитулував „Слухайте — слухайте!" — мовляв, який він відважний і які то думки він сміє висловлювати, то другій статті дав претенсійний заголовок: „Без пустомельства".

Починає її ствердженням, що в останньому часі багато написано про засадничу недоречність українського католицизму в нашому американському середовищі XX сторіччя, але не запропоновано універсального ліку на цю жалюгідну ситуацію, а ще менше говорилось про можливі причини цієї недоречности, бо ті, хто збагнув цю „хворобу", бояться вичислити її причини, щоб їх не посуджували за брак українського патріотизму.

Отже в цьому сенсі „відважний" автор на підтвердження своєї преміси про недоречність українського обряду у нашій модерній спільноті наводить статистичні дані з одної нашої парафії.

(Закінчення на стор. 4-ій „Українського Тижневика")

З НАШИХ БУДНІВ

НА ДОБРУ ПАМ'ЯТЬ

Я відвідав моїх добрих сусідів і земляків з Бібрецького повіту, панства Татухів, може день або два після того, як відбувся похорон 34-го президента Злучених Стейтів Америки, генерала Двайта Д. Айзенгавера. В хаті застав таку складну ситуацію, що дорога землячка, пані Татушиха, мала зачервонілі й набряклі від сліз очі, а пан Татух метушився неспокійно по хаті ще й вимахував учорашнім числом щоденника „Свобода" з датою на завтрішній день.

— Виходить таке, синашу, — сказав подратованим голосом, — що прийдеться викинути з хати телевізію, а то моя ґаздиня сплачеться на гірке яблуко. В неї, як бачиш, очі на мокрому місці... Як ховали президента Кеннеді — плакала. Як ховали його брата, Роберта, котрого теж замордували, — плакала. Але найбільше сліз пролила за небіжчиком Айком, земля йому пером, котрому вдалося померти нормально і по-Божому.

— Та як за таким чоловіком не плакати! — захлипала дорога землячка, — коли він уже Господу Богу душу віддавав, а ще пам'ятав за жінку, діточок і внуків! „Я, каже, завжди любив свою жінку . . ."

— Не забувай, що Америку теж любив! — підняв угору вказівний палець пан Татух.

— Так, але жінку поставив на першому місці, перед Америкою!

— Велл, — здвигнув плечима пан Татух, — жінка, чи, як то кажуть наші скитальці, — дружина, се його приватна справа, але я даю небіжчикові найбільший кредит за те, що він дуже любив американський нарід, — був для нього тато рідний. Що не мав часу ні терпеливости студіювати всі ті політичні й мілітарні проєкти, які йому посилали на письмі різні дорадники з давнтавну, а переважно професори і маґістри, — се інша пара калошів . . . Мені так здається, що одному президентові трохи затяжно проводити політику таких двох великодержав, як Україна й Америка.

— А ти не нарікай, не гніви Бога! — перебила його в цьому місці пані Татушиха. — А хто посвятив би нам Шевченка у Вашингтоні, якби не покійник?

— Так, се правда, — промовив із повагою в голосі пан Татух. — Відкрив нам пам'ятник Тараса Шевченка, витримав цілу параду, на страшній спеці, з відкритою головою, прийняв дефіляду пластунів, сумівців та інших ветеранів, та й ще сказав таку красну промову, що її „Свобода" передрукувала і народові пригадала . . . Одної справи не вдалося йому довести до кінця: випустити поштову марку на честь нашого національного Генія. Відав, сю роботу залишив небіжчик своєму, — як би не було, — фамілянтові, сватові свого сина, Івана, що називається — президент Ричард Ніксон.

Ікер

НА ОКОЛИЦІ ХАРКОВА БУДЕ БОТАНІЧНИЙ САД УСІХ ШИРОТ ЗЕМЛІ

Харківський кореспондент московських „Известий" повідомив у числі з 8 квітня, що на околиці того міста закінчили плянування і розпочинають насаджування великого ботанічного саду, розміром у понад 60 гектарів. Особливістю його буде те, що в оранжеріях будуть рости багато рослин з різних місцевостей земної кулі: „Україна і Північна Америка, Крим і Японія, Далекий Схід і Кавказ, Сибір і Середня Азія, Болгарія і Північна Европа — така географія ботанічного саду". Там уже виривають кітли для шести великих штучних озер.

„Молодь України" згадує про „майстрів української арфи"

Київ. — В Україні не відзначають 50-річчя з часу створення Української Капелі Бандуристів: заплянована лише один концерт у червні, і той лише в Києві. „Молодь України" з 8 квітня, називаючи бандуристів носіями „української арфи", згадувала: „П'ятдесят років минуло з того часу, коли сім самодіяльних музикантів Києва вперше виступили з концертом, присвяченим пам'яті Тараса Григоровича Шевченка. Тепер у капелі бандуристів, понад 80 професійних музикантів, більшість з них — випускники українських консерваторій. В „послужному списку" ансамблю немало почесних нагород. Він з честю представляв українське мистецтво на конкурсах, фестивалях і декадах, не раз виступав перед зарубіжними глядачами — був у Польщі, Румунії, Болгарії, Чехословаччині. . ." Понад 20 років капелею під назвою „Державна заслужена капеля бандуристів УССР", керує диригент О. Мінківський. До 100-ліття народження Леніна Капеля змушена вивчати нові „народні пісні та думи" про того „вождя". Тепер Капелю, яка майже не виступає в Україні перед масовим слухачем, посилають на „Декаду" в Москву, де вона має з допомогою мішаного репертуару розвеселяти похмурих москвичів: "Музиканти повезуть усе найкраще, що створене ними за останні роки. Братня республіка почує хори з опер „Арсенал" Г. Майбороди і „Декабристи" Ю. Шапоріна, „Пісню про Буревісника" українського композитора А. Свєчникова і „Пісню про партію" О. Білаша, народні пісні „Стоїть явір над водою". Насправді ж, створена в 1919 р. за влади Гетьмана П. Скоропадського Капеля Бандуристів ім. Т. Г. Шевченка розпалась під час Другої світової війни, а рештки недострілянних подались на вільний захід, разом із мистецьким керівником Капелі та самодіяльним композитором Григорієм Китастим.

Лука Луців

ПРО СВОЮ ВЛАСНУ КНИЖКУ

(„Іван Франко — борець за національну і соціяльну справедливість")

(4)

В нашій книзі уперше докладніше оцінено драматичну творчість І. Франка. Тут бачимо, що Франко і в драматичних творах не був марксистом-соціялістом, на що нарікають совєтські франкознавці, яким не подобається „Учитель" і „Майстер Чирняк". Нарікають вони і на п'єсу „Рябину", в якій, як писав Яків Білоштан, Франко мусів розв'язувати драматичний конфлікт в „пляні моралізації й повчання". Він закидає авторові, що неумотивована розв'язка при закінченні п'єси. „Рябина", головний герой п'єси, почувши голос дзвонів, пригадує сусідам, що треба йти до церкви. Очевидно, що цієї п'єси не можуть ставити комсомольські драматичні гуртки, як цього бажає Білоштан . . .

**

Порушили ми ширше в нашій праці і справу релігійности автора „Панських жартів", „Мойсея", „Івана Вишенського" та інших творів, які свідчать про глибоку релігійність героїв цих творів та посередньо і про їхнього автора.

Справу релігії І. Франка стараються у нас не заторкувати, гадаючи, що нею скомпромітували б письменника. Робиться це тому, що ті, які порушують чи не порушують цю проблему, не прочитали всіх Франкових творів.

Ми присвятили цій проблемі 22 сторінки п. з. „Ні! — відповів Франко. — Я вірив і вірю в Бога не так, як ви всі".

В підмосковській Україні ця справа „вияснена". А. В. Яртись без застережень називає І. Франка атеїстом. Він кличе собі на допомогу львівський часопис „Нову Зорю", в якім у 1932 р. писалося про Франкову поему "Ex nihilo" („З нічого") і твердилося, що „Франко аж до смерти був головним пропагатором виразного атеїзму . . . Атеїзм увесь час був головним стовпом його світогляду". Побачимо, що повищі слова в католицькім часописі не вповні правдиві. Автор тієї статті повинен був вивчити всі твори письменника, а не лиш одну поему, не звертаючи уваги на те, що поет писав раніше й пізніше.

Що „атеїзм не був увесь час головним стовпом світогляду І. Франка", як із легкої руки писала „Нова Зоря" і що доказують тепер комуністи, — це доводять інші численні Франкові твори.

В 1874 році Франко написав у вірші „Моя пісня" таке:

Та вдяка й слава Тобі, Боже,
Во мудра воленька Твоя.
Нещастя жодне не спроможе,
Щоб нарікав на Тебе я.

Рік пізніше, в 1875 р. писав Франко:

Хреста нас знаменем
хрестили,
Ростем під знаменем хреста;
З хреста пливуть всі наші
сили
І віра наша пресвята.

Ширше пишемо про це в нашій праці, тут наведемо ще Франків вірш із 1911 року, отже п'ять років перед його смертю:

Коли побачиш праведного
в муках,
В терпінню, болях
і в тяжкій неволі,
Як він терпливо і без
нарікання
Несе тягар свій,
не кляне нікого,
То знай, що певність
ту нерукотворну
Сам Бог вложив йому
на теє в душу,
Щоб він своїм терпінням
і змаганням
Зміцняв життя
найглибшії основи.

В 1904 році І. Франко написав „Два чуда св. Миколая", в 1907 р. леґенду „Рука Івана Дамаскина". Не можемо сумніватися в цьому, що автор щиро писав їх, бо ж це був Іван Франко, відповідальний за кожне своє слово. Священики, в яких гостював Франко (о. Гузар, о. Лев Шанковський, о. Петро Шанковський та о. Волянський) — свідчать про це, що поет завжди ходив до церкви на Богослуження та навіть співав із дяком в крилосі.

Іван Франко не був фарисеєм, в це, здається, повірять і чесні соціялісти (про комуністів не згадуємо, бо вони мають свою етику) і чесні християни. Ми не вирішуємо проблеми релігійности І. Франка.

Ми навели в своїй праці всі ті місця з його творів, в яких він виступав проти релігії, алеж ми зібрали повністю ті Франкові поезії, в яких поет величає Бога, або в яких малює вірних Богові героїв в поезіях або в оповіданнях. Не кидаємо клятви на автора „Мойсея", не називаємо Франка „віруючим", як це дехто робить. Не хочемо бути фарисеєм, пригадаєм, як недавно в цілому світі велася дискусія над тим, що „тільки Бог один знає, хто є грішником". Пригадаємо ще раз, що атеїст не міг би написати таких творів, які ми обговорили в нашій праці, але совєтські франкознавці над цим не думають. Вони не можуть брати цього до уваги.

**

Дивогляди знаходимо і тоді, коли читаємо в писаннях франкознавців, що Іван Франко у своїх прозових творах був „критичним реалістом". І. Басс в грубезній книзі про мистецьку прозу Франка пише на 309-ій сторінці: „Оцінюючи його літературну спадщину і, зокрема художню прозу, ми можемо сказати, що вона була новим етапом в розвитку прозової творчости і критичного реалізму, прокладала шлях до соціялістичного реалізму в українській літературі".

(Далі буде)

ПЕРЕКЛАЛИ Й ВИДАЛИ ВИБІР ТВОРІВ С. РУДАНСЬКОГО МОВОЮ ЕСПЕРАНТО

„Літературна Україна" з 11 квітня сповістила, що за фонди самих громадян та науковців, старанням есперантиста з середньої школи міста Хмельницького А. Рогова „перекладено на міжнародну мову есперанто й видано у м. Хмельницькому (на громадських засадах) невеличку двомовну українсько - есперантську збірочку найбільш популярних у народі співомовок та віршів-пісень Степана Руданського", до 135-річчя з часу народження поета. До збірки додано біографію С. Руданського, також мовою есперанто. В Україні є „Комісія по координації міжнародних зв'язків есперантистів УССР", яку очолює есперантист проф. Надія Андріянова. Та Комісія не має власного журналу чи іншого друкованого органу, бо Росія намагається, щоб імперською мовою в СССР стала російська.

Філядельфія, Па.

ВІДЗНАЧЕННЯ 50-РІЧЧЯ АКТУ СОБОРНОСТИ

26 го січня українське громадянство у Філядельфії при великій участі молоді, зокрема українських пластунів, членів ОДУМ та високошкільного студентства заповнило велику залю Бенджемин Френклин Гайскулу при Брод і Грін вул., щоб гідно вшанувати 50-річчя проголошення у Києві об'єднання віками поділених українських земель в одній самостійній державі — Українській Народній Республіці. Громадський Комітет під протекторатом Українського Конгресового Комітету Америки, очолений інж. Павлом Лимаренком, секретарем ред. Вол. Біласвим і скарбником інж. М. Караманом, поборов усі труднощі і приготовив вельми достойне відзначен 50-річчя Акту Соборности.

Програмою Ювілейної Академії керував ред. Вол. Білаїв. Академію відкрив проф. Богдан Гнатюк, голова місцевого Відділу УККА. Привітав преставників Митрополита Йоана і Митрополита Амврозія, святкового промовця проф. Миколу Степаненка, віце-президента УН Республіки в екзилі, якого присутні щиро вітали. Привітав представника губернатора стейту Пенсильвенія, представника мейора міста Філядельфії і конгресмена демократичної партії В. Дж. Ґрін.

Заходами пана П. Мегика, професора Української Мистецької Студії при допомозі членів ОДУМ, сцена була оформлена святково. На великому синьому полотні Тризуб — державний герб України, а під гербом велике число 50 По обох боках гербу Свята Софія і Святий Юр. На тлі цього оформлення стояли прапороносці з 8-ма прапорами: американський і синьо-жовтим. Далі прапори комбатантських і молодечих організацій. На залі в перших рядах почесні місця зайняли 40 колишніх вояків Українських Армій, члени місцевого ОбВУА під проводом голови проф. Миколи Алексевича.

Американський гимн відограла на фортепіяні проф. Зоя Маркович, а український відспівали всі присутні. На сцену вийшли три представники молодечих організацій: Ольга Куземська, Олесь Лабунька і Володимир Хапко, які відрецитували Універсал Директорії УНР. Це рецитування попередив трубач, український пластун Роман Процик, що надало Універсалові святкової поваги. Голова Студентської Громади Іван Бережницький прочитав Проклямацію губернатора стейту Пенсильвенія, а студент Роман Петик прочитав Проклямацію мейора міста Філядельфії. Обі Проклямації присвячені Січневим Роковинам України.

Достойний конгресмен В. Дж. Ґрін виголосив бадьору промову, присвячену Україні, висловлюючи запевнення, що поневолена Україна встане і буде вільною. Достойний Р. Бродерік, представник губернатора Пенсильвенії, промовляв в тому ж дусі. Обі ці англомовні промови щиро вітала публіка.

Святкову промову виголосив проф. Микола Степаненко, Віце-Президент Української Народної Республіки в екзилі, яку кілька разів перервала могутніми оплесками заповнена заля, зокрема студентська молодь. По промові публіка піднялася з місць і щиро вітала Віце-Президента УНР в екзилі.

В мистецькій частині програми брали участь музичне тріо: Богдан Миґасюк — скрипка, Зенон Цісик — чельо і Роксоляна Гарасимович — фортепіяно, які виконали „Тріо С-дур" Шуберта та „Тріо Г-дур" Гайдна.

Опісля тенор Іван Гош виконав композиції В. Барвінського, Д. Січинського і Я. Лопатинського. Фортепіяновий супровід — проф. Зої Маркович. Публіка щиро вітала кожну точку.

Третьою точкою мистецької програми була деклямація студентки Лідії Головаш. Вона деклямувала Юрія Клена „1918 — 22 січня —1919" і С. Юрлюк „Свято державности". Накінець виступив вокальний ансамбль „Червоні Маки", який відспівав три композиції. Мистецький керівник ансамблю — п-і Антоніна Лисенко. Фортепіяновий супровід — п-ни ЛідіїМельник.

На закінчення усі присутні відспівали „Не пора, не пора". Публіка щиро дякувала всім виконавцям за добре виконані точки програми.

(М.В.)

ДАР КАНАДІЙСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТУ

Канадійський Відділ Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Америки і Канади — жертвував 1.025 на розбудову університетської бібліотеки в Саскачевані. Бібліотека ця є одинока хіба в світті, яка має в себе всі річники „інформативного листка" одинокого професійного часопису ветеринарних лікарів, видаваного українською мовою в Америці. Дар вручив голова канад. Відділу ОУВЛ д-р Є. Гординський і член Управи д-р С. Дершко представникам університету — ректорові д-р Смітові і бібліотекарці п. Сандра Кіпльох. Повідомив про цю радісну вістку орган Американських Вет. Лікарів УАВТА в березневім числі, залучуючи до цього знимку момент вручування дару. А нам слід погратулювати членам ОУВЛ за гойний дар для Альма Матер і пропагандивну діяльність для укр. ветеринарії на терені вищого шкільництва.

д-р Микола Тимняк

УКРАЇНСЬКИЙ КОНЦЕРТ ЧЕРЕЗ АМЕРИКАНСЬКЕ РАДІО

Нюарк. — Українська Студентська Громада в Нюарку влаштовує радіопрограму „Українські композитори", у виконанню учнів Українського Музичного Інституту Америки. Відділ в Нюарку, Ню Джерзі. Програма буде передана у понеділок 21 квітня 1969 року, о годині 8:30 вечора, із станції WSOU, 89.5 FM.

МОРОЗИ В УКРАЇНІ

В середині квітня в більшости областей України, після короткого весняного потепління, мали місце приморозки, в Харківській, Полтавській, Кіровоградській і Луганській областях — морози, а в Харкові випав великий сніг. Впродовж майже тижня над Україною проліталц вітри із швидкістю до 20 метрів на секунду. „Радянська Україна" з 9 квітня інформувала, що в другій половині місяця сніг має розтати на Лівобережжі, та буде поступово теплішати. Інформація в тій газеті була надрукована під назвою „Хуртовина у квітні" і в замітці зазначалось, що „снігові замети у квітні в цей час не є щось надзвичайне".

ПЛЯНУЮТЬ З'ЇЗД СТРИЙСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

Група бувших професорів та учнів 1940-вих років Стрийської гімназії плянує з'їзд в днях 30 серпня — 1 вересня 1969 в Дітройті. В програмі бенкет з забавою та пікнік. Ініціятори з'їзду: Іван та Леонтина Боднарук, Любомир Бей, Ярослав Голуб, Ігор Козак, Богдан Корчак, Володимир і Аксана Савків, Корнило Сеник, Петро Стасів, Любомир Татух. Заінтересованих звертатись: П. Стасів, 3056 Hanley, Hamtramck, Mich. 48212.

Виховно-Освітня Комісія СКВУ рекомендує читанки проф. Марії Дейко

Вінніпеґ. — Екзекутивна Виховно - Освітня Комісія при СКВУ в офіційному повідомленні з лютого 1969 р. порекомендувала всі читанки, опрацьовані проф. Марією Дейко в Австралії, до вжитку у Школах Українознавства та в Рідних Школах у всіх країнах вільного світу. Дотепер Видавництво „Рідна Школа" в Австралії випустило друком у тій країні та в Англії наступні читанки проф. Марії Дейко: після „Букваря" — читанка „Рідне Слово", читанка „Рідний Край", читанка для старших дітей „Євшан Зілля", а в процесі підготови до друку є вже читанка, чи мала антологія української літератури для шкіл, під н. „Тирса". Проф. Марія Дейко, як повідомляють із Нюпорту, Австралія, важко захворіла внаслідок перенапруження в праці. В Україні проф. Марія Дейко працювала як науковець в ділянці вивчення чужоземних мов. Дотепер її підручники - читанки, багато ілюстровані та із словниками для українських дітей, які живуть головно в англомовних країнах, прийняті для навчання в різних клясах Рідних Шкіл та Шкіл Українознавства в Австралії, Англії, Франції і Німеччині, набувають вони дедалі, то більшої популярности в ЗСА і Канаді. Рекомендація Екзекутиви Виховно - Освітньої Ради при Світовому Конгресі Вільних Українців, СКВУ, підручників проф. Марії Дейко для шкільництва лише підкреслює особливу цінність і високі педагогічні якості тих видань.

Інтернат для хлопців і дівчат при „Рідній Школі" в Мюнхені

З ініціятиви Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині, за благословенням наших Церков, та за підтримкою центральних установ у Мюнхені, основано в 1968 році Українське Товариство „Рідна Школа", яке відкрило у вересні 1967 році інтернат для хлопців і дівчат. Учні відвідують німецькі середні й фахові школи, а в інтернаті вчаться українознавства. Минулий шкільний рік закінчило успішно 10 учнів й учениць, а в цьому шкільному році навчаються 23 хлопців і дівчат, які походять з Німеччини, Франції, Австрії й Америки.

Молодь і батьки набрали довір'я до інтернату. Доказом може бути те, що з одної родини маємо в Інтернаті тепер аж троє дітей. Але для нормального функціонування інтернату потрібно дальшої постійної моральної й матеріяльної підтримки української церкви, установ та ширшого громадянства.

Продовжуючи це благородне, але й відповідальне діло, звертаємося до Вас, з гарячим проханням допомогти нам матеріяльно. Якщо йде про матеріяльну допомогу, то може вона бути у формі повних чи часткових стипендій або одноразової грошової допомоги.

Наше банкове конто:
Commerzbank Muenchen
Zweigstelle Hauptbahnhof
Marsstr.
Konto 4000626
Ukrainischer Shulverein
Українське Товариство
„Рідна Школа"

ПРОЩАЛЬНИЙ ЛИСТ В'ЯЗНЯ

Москва. — У Москві, й після того напевне й інших містах СССР, кружляє у літографованих відписах лист колишнього зразкового колгоспника Івана Яхимовича, який, сподіваючись свого арештування за солідаризування себе з засудженими інтелектуалами, прощався з різними духово з ним спорідненими опонентами режиму. Яхимовича почали переслідувати після того, як він написав листа одному з кремлінських „вельмож", Міхаїлові Суслову, із скаргою проти засекречених судів над інтелектуалами. Його арештували й звільнили, але 25 березня ц. р. арештували вдруге.

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ в ЧИКАГО
складає щиру подяку
ВП. Д-РОВІ
ТЕОДОРОВІ ТКАЧУКОВІ
за його даток в сумі 100.00 долярів
на розбудову Пластового Дому,
який він зложив для вшанування пам'яті
свого щирого Друга
сл. п. ІВАНА ГНІДЯ
б. УСС і учасника Визвольних Змагань
в другу річницю Його смерти.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.
— влаштовує —
в НЕДІЛЮ, 4-го ТРАВНЯ 1969 р.
год. 5-та по пол.
КОНЦЕРТ ВИЗНАЧНИХ УЧНІВ
Виступають: Оксана Борбич, Наталя Даниш, Святослав Домбровський, Ірена Квірибах, Мирося Ковалів, Олесь Кузишин, Віра Никифорук, Уліта Ольшанівська, Ірена Пелех, Дозя Сиґіда, Богдан Сохан, Марічка Сохан, Мотря Ходновська.
Заля Українського Інституту Америки, Інк.
2 Е. 79-та стр. в Ню Йорку

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.
— влаштовує —
в суботу, 26-го квітня 1969 р.
о год. 8:15 веч.
ВЕЧІР СОНАТ
СКРИПКА:
Рафаїл Венке
ФОРТЕПІЯН:
Дарія Гординська-Каранович
В програмі: Бетговен, Брамс, Грудин і Сен Санс.
Заля Українського Інституту Америки, Інк.
2 Е. 79 стр. в Ню Йорку

АДМІНІСТРАЦІЯ ЖУРНАЛУ „СУЧАСНІСТЬ"
повідомляє всіх ВПШанових передплатників журналу, що опізнення в доставі журналу спричинене страйком портових робітників. Головний поштовий уряд ЗСА запевнив нашого представника, що чч. 1 і 2 журналу будуть доставлені хоч з опізненням, бо ще багато кораблів чекає вивантаження. Число 3 за березень вже надходить.
В жодному випадкові опізнення висилки передплати не є причиною затримки у висилці журналу.
Адміністрація Журналу „СУЧАСНІСТЬ"

ВЕСНЯНИЙ
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ЯРМАРОК
Субота, 3-го травня 1969 року
Беруть участь: Скрипковий ансамбль під керівництвом В. Цісика, чоловічий квартет „Каравана", пані: М. Геча, В. Калин-Магмет, У. Кунинська-Шмериковська, Т. Лихолай, Г. Черінь, К. Чічка-Андрієнко, панове: Б. Базаля, Керницький-Ікер, О. Левицький, С. Магмет, М. Понеділок.
Заля WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL, 40 Irving Pl., New York, N.Y.
ПОЧАТОК 6:30 веч.
Квитки — $3.00, $2.00 і $1.00. Передпродаж — АРКА і ЕКО

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ і ПЛАСТПРИЯТ в НЮ ЙОРКУ
ЗАПРОШУЮТЬ МОЛОДЬ І БАТЬКІВ НА
ТРАДИЦІЙНЕ ПЛАСТОВЕ СВЯЧЕНЕ
що відбудеться
в неділю, 27-го квітня 1969 р. о год. 3-ій по пол.
в АВДИТОРІЇ ШКОЛИ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ
Мистецьку частину виконає Пластова Молодь. • Гостину приготовлять ВП. Пані з Пластприяту
Вступ для дорослих $3.00, для молоді $1.50

В ЧЕТВЕРТУ ВОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мойого Найдорожчого, Незабутнього МУЖА
Д-ра Володимира Романа АВДИКОВСЬКОГО
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
в Церкві СВ. ЮРА при 7-ій вул. в НЮ ЙОРКУ
у вівторок, 22-го квітня 1969 року
Перша Співана Служба Божа о год. 7:25 рано
Друга Читана Служба Божа о год. 7:45 рано
на які запрошує Рідню, Приятелів і Знайомих
в непотішному смутку —
дружина МАРІЯ

Ділимося сумною вісткою, що дня 18-го березня 1969 р. в Німеччині, недалеко Мюнхену, відійшов у Вічність на 88-му році життя
бл. п. ВИТОВТ ІЛЬНИЦЬКИЙ
нар. в Заплатині, коло Стрия, довголітній військовий будівничий воєнних укріплень в Тиролі (Австрія), а опісля будівничий в Стрию.
Залишив у смутку доньку ДОРУ та синів: ОЛЕСЯ і СТЕПАНА з Родинами.
•
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ ВІДПРАВЛЯТЬСЯ
В УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ
СВ. ЮРІЯ в НЮ ЙОРКУ, при 7-ій вулиці
в середу, 23-го квітня 1969 року
о год. 8-ій рано
ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
а в п'ятницю, 25-го квітня 1969 р.
о год. 8-ій веч.
ПАНАХИДА
До участи в наведених Богослужбах Родину і Знайомих, зокрема Стриян запрошують полишені в смутку
Родини:
ІЛЬНИЦЬКИХ
ДАРМОХВАЛІВ
ВІЛИНСЬКИХ
ПЕЖАНСЬКИХ

В першу дуже болючу річницю трагічної смерти мого Дорого Мужа і Улюбленого Сина, Тата і Брата
бл. п. АНТОНА і ВОЛОДИМИРА ПЕТРИК
які загинули в автомобілевому випадку буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
в суботу, 3-го травня 1969 року
о год. 10-ій рано
в церкві СВ. ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ
в СМОКІЛЕЙК, Алберта, Канада.
До участи в спільних молитвах за спокій Їх Душ, запрошуємо Родину, Приятелів і Знайомих.
В тяжкому горю:
дружина і мати — АННА
син і брат — ВАСИЛЬ
дочка і сестра — ІРИНА

Замість квітів на могили
бл. п. інж. БОГДАНА ТУРКА
Батька нашої подруги Ярини
та
бл. п. інж. ОСИПА СТОЙКЕВИЧА
Батька наших Подруг: Луці, Лисі, Масі
складаємо 30.00 долярів
на НТШ в Сарселі, Франція.
ПЛЕМ'Я „ПЕРШІ СТЕЖІ"

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. НАДІЇ ОСТАП'ЮК
складаємо на Видавничий Фонд Об'єднання Працівників Дитячої Літератури
$10.00 — АНАТОЛЬ БІЛОДІД
$ 5.00 — ІВАННА й МИКОЛА СИВІ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Ярослава Сенчини
на Катедру Українознавства в Гарварді складаємо 10.00 долярів.
•
Дружині Покійного п. Анні, передаємо тою дорогою щиросердечні співчуття.
Клявдія і Данило КВАСНИЦІ

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ
— і —
ПРЕЗИДІЯ УНО
З БРАТНІМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ
ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО

ЗДВИГ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ І АМЕРИКИ В 40-ЛІТТЯ ОУН

ВІДБУДЕТЬСЯ
в ДІТРОЙТ, Міш.
в днях 1, 2 і 3-го серпня
1969 року

Праця
HELP WANTED MALE

BENCH HAND
For Rebuilding
First Class
INDUSTRIAL ELECTRICIANS
First Class
HYDRAULIC MECHANICS
SCRAPER HANDS
Call Mr. Stockner
(212) 274-7373

BLOW MOLDING PLASTIC OPERATORS
Вимагається досвіду. Добра нагода, нова компанія, досв. бенефіти. Анг. мова конечна.
Mr. Garraway, 383-2500

EXP. AUTOMOBILE SPRAY PAINTER
Steady. Nice working conditions.
Jim's Auto Body Shop
566 Pennsylvania Avenue
Elizabeth, N.J. (201 EL 2-5990

ДЕРЕВНИЙ РІЗЬБАР
при меблях, 2-3 дні в тижні, добра платня, постійна праця, приємні умовини, доскон. нагода для відповідного.
Charles Deacon
353 E. 58th St. N.Y.C.
EL 5-6927

КРАВЦІ
Також до переробок і поправок чоловічого і хлоп'ячого одягів. Добра платня, добрі бенефіти, пост. праця, приємні умовини.
Geo Post, Ltd.
707 White Plains Rd.
Scarsdale, N.Y.
(914) SC 3-5833

FACTORY HELP
Must be able to speak, read & write English. Moderatly well. Due to a recent expansion we are seeking several new employees for our dayshift. We also have a few openings on the afternoon shift. There are permanent, full time positions. Qualified applicants should have previous experience in industry, with good attendance records. Excellent working conditions and fringe benefits. 10 paid holidays. Periodic increases. Apply in person
The Emeloid Co., Inc.
1239 Central Ave., Hillside, NJ
An equal opportunity employer

MALE
Motion Picture Film Inspector.
Steady work. Experience not required.
Tel.: (212) 581-2040

"COOPER"
wanted to repair barrels, good salary, steady job. Apply:
Wachberg Pickle Co.
282 Broadway, Bayonne, N.J.
Tel.: (201) 436-4800

HANDYMAN PORTER
40 hour week. Vacation, fringe benefits, regular day, good working conditions. Beginning salary $2 to $2.50 per hour based on skill and experience. Annual raises. Drivers license preferred.
Mid Island YM-YWHA
Wantagh
Call weekdays 9 a.m. to 5 p.m.
(516) PE 1-1120

ROUTEMEN — CHAUFFEURS
Class No. 3 License required. Steady work, good salary.
RENCOA
58 Townsend Street
Brooklyn, N.Y. EV 3-8380

DRIVER WAREHOUSEMEN
Liberal fringe benefits, paid holidays. 40-hour week. Please contact
S.G.B., 1 Walnut Avenue
Clark, N.J. (201) 388-3580

SUPERVISOR
for Progressive Electric Motor Repair Shop. Є праця для формана. Повна відповідальність і нагляд у фабриці. Знання всіх родів of A.C. & D.C. Motors. Бенефіти, висока платня для відповідного.
Jersey City, N.J. 201 HE 3-7821
Ask for L. Willis

Праця
HELP WANTED MALE

Warehousemen
FULL TIME
8 AM to 4:30 PM
EXCELLENT COMPANY BENEFITS.
ADVANCEMENT OPPORTUNITIES
APPLY TO MR. BURKE
GRAND-WAY TOY DISTRIBUTION CENTER
31 McKee Drive
Mahwah, N.J.
(Island Drive — Off Route 17)
(201) 529-3838
An equal opportunity employer

MATERIAL HANDLERS
Must be able to read, write & speak English. Permanent openings in modern plastics plant, periodic increases, nine paid holidays, BC. DS and Rider J. Vacations and other benefits, exp. preferred, but not essential, five-day week. Excellent working conditions.
Phone 352-1944 or apply
EMELOID CO., INC.
1239 Central Ave., Hillside, NJ
An equal opportunity employer

ДОСВІДЧЕНИХ
"HELIARC WELDERS"
Денна праця, постійна, добрі умовини.
Sami Porcelain Co.
530 Junius Street
Brooklyn, N.Y.
Call (212) 342-6300

ПОТРІБНО МАГАЗИНЕРІВ
для роздільного центру нових товарів.
Досвід непотрібний, добра початкова платня, скорі підвищення і аванси. Всі бенефіти. 35 год. тижнево.
Тел.: (201) 382-7855
Голоситись особисто.
AIMCEE WHOLESALE CORP.
Englehard Avenue
AVENEL, N.J.
An equal opportunity employer

SUPERINTENDENT
Brooklyn. 135 families. Fine building. Elevators. Incinerators. Oil burner. Other help. Good salary, 4 room apartment with all utilities. Call weekdays 9 AM — 3 PM
(212) BU 7-1114

TIRE CHANGER
Expd., passenger and truck. Gd. start. sal. plus uniforms and Co. bnfts. Call Tom Doxey, Service Mgr.
General Tire
1860 N. Olden Avenue
Trenton, N.J. (609) 882-9220

АВТОМЕХАНІК
Досвід при "Mercedes Benz". Добра платня, постійна праця, добрі умовини праці.
Тел. Mr. Reid, 757-2403

WINDERS
Досвід при AC & DC моторах. Бенефіти, щедра платня для відповідного чоловіка.
Willis Motor & Armature Co.
435 Mercer Street
Jersey City, N.J.
(201) 433-7821

OPERATORS
Corrugated boxes. Oper. Printing Press in Head Setter. Exp. necessary. Day work. Permanent position.
Mid State Container Corp.
1319 North Broad Street
Hillside, N.J.
201 289-1100 or 212 675-6677

ДО РОБЛЕННЯ САЛАТ УКЛАДАННЯ КУХОННІ ПОМІЧНИКИ
Kennedy Airport, добра платня + компанійні бенефіти. Праця вдень, пополудні і вечорами. Анг. мова. Тел. від пон. до п'ят. 10 AM до 4 PM.
(212) 995-3600

ДО ПОЛІШУВАННЯ АВТ
Досвід, висока платня, приємні умовини праці, 5 днів, дається уніформи, також потрібно добрих фахових механіків. Гол. Jack Pass
Hayes Oldsmobile
242 Merrick Rd.
Rockville Center, L.I.

Праця
HELP WANTED MALE

МЕХАНІКИ
Повний досвід, загал. праця при імпортованих автах. Досв. платня, бенефіти, гол.
Mr. RUSSO
(212) 478-5200

ДО ВИКІНЧУВАННЯ МЕБЛІВ
Форман і механіки, Sprayers, Helpers, Rubbers Should have knowledge of Staining. Top pay. Steady work. Good working condition.
(212) UL 5-8024

PHYSICIAN
Licensed in Pennsylvania F/T to work 40 hour week in Emergency Room. 250 Bed General Hospital.
Beaver Falls, Pa.
Call Collect (412) 843-6000

NEED DIE CASTING MOLDERS & HELPERS
Day shift. 40 hours plus overtime.
Sherman
Pressure Casting Corp.
120 Lafayette Avenue
North White Plains, N.Y.
(914) 949-2900

Work near home.
LATHE OPERATORS
Day shift. Excellent working conditions. Apply in person
Paul O. Abbe Inc.
139 Center Avenue
Little Falls, N.J.

Праця
MALE & FEMALE

FEURER EMBLEM WORKS NEEDS OPERATORS FOR SHIFFLI EMBROIDERY
Steady work. Good salary. Hours 8-4:30 P.M. Nice working conditions with congenial small group.
1341 Blondell Avenue
Bronx, N.Y. SY. 2-6902

ФАБРИЧНІ РОБІТНИКИ
"Heat Sealing & Packaging, Receiving & Shipping Clerks", як також до перегляду продуктів.
URB Products
140 Adams Blvd.
Farmingdale, Long Island
(516) 293-9400

ASSEMBLERS МАШИНОВІ ОПЕРЕЙТОРИ
Вже є місце для жінок і мужчин на денну або нічну зміну. Повний час або на кілька годин. Досвід неконечний. Постійна праця, відпоч. позиція, не є сезонова. Інтерв'ю 8 р. — 5 по пол. від пон.-п'ят. Також вечорами 5-8 веч. пн., сер., четвер. Тел. EV 3-4500 або голоситись:
LEVITON MFG. CO.
236 Greenpoint Avenue
Brooklyn, N.Y.
Рівні права працюючого.

Праця
HELP WANTED FEMALE

FACTORY HELP
Must be able to speak, read & write English. Due to a recent expansion we are seeking several new employees for our day-shift. We also have a few openings on the afternoon shift. These are permanent, full time positions. Qualified applicants should have previous experience in industry, with good attendance records. Excellent working conditions and fringe benefits. 10 paid holidays. Periodic increases. Apply in person
THE EMELOID CO., INC.
1239 Central Ave., Hillside, NJ
An equal opportunity employer

Машиністка
$95-$100 тижнево.
EDUCATIONAL BOOK PUBLISHER
Години від 9 до 5.
Тел. Miss SALERNO
(212) 675-7000

МАШИНОВІ ОПЕРЕЙТОРКИ
Перша і третя шифти.
ARROW PLASTICS CORP.
1 Mattimore Street
Passaic, N.J.

Різне

НОВІ та ДЕЩО УЖИВАНІ **МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ**
всіх родів — українські, англійські та інші.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР — НИЗЬКІ ЦІНИ.
ALL LANGUAGE TYPEWRITER CO.
119 W. 23rd Street
New York City, 10011
Tel.: CH 3-8086

Real Estate

Upper Vailsburg
5 КІМНАТНА РАНЧА
Нова. $24,500. Треба оглянути.
LETTINI BROKER
376-3626

ВДОВА МУСИТЬ ПРОДАТИ БУДИНОК
2 кравниці, 7 модер. кімнат, апар. вгорі. Продаж з втратою.
Box 433, Kerhonkson, N.Y.
(914) 626-5911

МОДЕРНА
КОЛЬОНІЯ БОНҐАЛ
На цілий рік, 7 кім., парово огріваний дім, новий басейн і чудова земля, 13 приміщень, близ. крамниць і кіл. Продається дуже поміркованo з уваги на недугу. Телефонувати:
(914) 794-6456
Diamond Colony
Monticello, N.Y.

ЗНАМЕНИТА НАГОДА
Власник купив підприємство. Продається в Irvington, N.J. новий 4 род. мур. модерний дім по 4 кім., 4 газ. огрівання на горячу воду; 2 гаражі, прегарна околиця, близько укр. церкви і школи.
DNISTER INC.
Realtor
760 Clinton Avenue
Newark, N.J.
Tel.: 374-6334
Веч. 375-2861 або 375-5535

Праця
HELP WANTED FEMALE

MASSEUSE
Англійська мова. Праця на кілька годин. П'ят. або субота. Плат. переїзд + платня, кімната і харчі, типси, оплата за масаж й інші вел. бенефіти. Eligible for State License. Call collect
Mr. Maisetti, Concord Hotel
Monticello, N.Y. (914) 794-4000

NANNY
ROSLYN, LONG ISLAND
To live in. Light cleaning. Own facilities. Fringe benefits. Must love children. They are 10-5-3 & 7 months old. References required. Nice warm atmosphere. Excellent opportunity.
Call (516) 621-1307

EXP. SEWING MACHINE OPERATORS & TAILORS
For mens clothing factory. Style Craft Clothing Co.
177 Main St., West Orange, NJ
Apply in person daily between 8 AM — 5 PM.

ДОБРЕ ЧИТАТИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ
СОЙНА-ШТУКАРКА
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Ціна — 1 долар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 19-го КВІТНЯ 1969 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори Т-ва Запор. Січ — 117 Відд. о год. 6:30 веч. в Укр. Ветер. Домі, 33 Іст 7-ма вул. Проситься членів, що не можуть вплачувати вкладок особисто, надсилати їх до секретарки: Анна Васараб, 25-61 34th St., Astoria, L.I., N.Y. 11102. — А. Васараб, секр.

НЕДІЛЯ, 20-го КВІТНЯ 1969 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 64 Відд. о год. 2:30 по пол. у Вивірського на 482 Мейн стр. Проситься чл. прибути на збори. — І. Бурний, секретар.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Централі, 240 Гоп Аве. в Пассейку, Н. Дж. — Управа.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Проситься чл. прибути. — В. Марущак, рек. секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. 1-ші квартальні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Аве. На порядку: звіт за 1-ий квартал і інші важні справи. Проситься чл. прибути. — В. Кідефорський.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Збирання вкладок від членів 370 Відд. від 8:30 до 12:00 дня. Проситься чл. прийти і вирівняти свої залеглості. Чл. які платять річно, секретар висилає їм повідомлення. Рівнож повідомляється, що, щоб замовити автобус на оперу „Анна Ярославна" в Ню Йорку на суботу, 24-го травня, потрібно 47 осіб. Замовлення можна робити у секретаря Відд. 370 і 414. Просимо всіх зголоситися бо багато членів, які вже виплатили свої грамоти. Ці члени повинні подумати, щоб вибрати нові грамоти для себе і для своїх родин. — В. Гіна, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання вкладок за місяць квітень від членів Т-ва Дністер — 430 Відд., як слідує: 20-го квітня в „Тризубі", від год. 1-3 по пол.; 26 квітня, в Укр. Клюбі при 23 і Бравн вул., від год. 7-9 веч. Коло Катедри на Франклін вул. не будеться більше збирати вкладок. Можна висилати чл. вкладки поштовими переказами на адресу: "Dnister" Society, Branch 430 of the Ukrainian National Ass'n — 5821 N. Marshall Street, Philadelphia, Pa. 19120. Tel. WA 4-6088. — Управа.

Real Estate

FLORIDA REAL-ESTATE
БАЖАЄТЕ купити: дім, готель, мотель, апартмент, фарму чи бизнес — маємо 4 бюра для Вашої обслуги. Звертайтесь до
СТЕПАНА КОВАЛЬЧУКА
Southland — Realtors
8252 Biscayne Blvd.
MIAMI, Fla.
Phone (305) 757-0661

SULLIVAN COUNTY COUNTRY & LAKE PROPERTIES
Call: Gibson McKean
DAVIS R. CHANT
REALTORS
Eldred, N.Y. (914) 956-7682

ПОДОРОЖ

ДО СССР — в УКРАЇНУ — ПОЛЬЩУ
3-ТИЖНІ
ГРУПОВІ ВІДЇЗДИ:
5-го ЧЕРВНЯ — 8-го ЛИПНЯ
Відвідини: Москва, 3 дні; Львів, 7 днів; Київ, 5 днів; Відень, 3 дні; Амстердам, 2 дні.
На бажання — прогулька до Тернополя.
Повна оплата $799.00.
8-го ЧЕРВНЯ — 7-го ЛИПНЯ — 3-го СЕРПНЯ
Відвідини: Варшава, 2 дні; Краків, 3 дні; Львів, 7 днів; Тернопіль, 3 дні; Польща (відвідини кревних) 5 днів.
На бажання — прогулька до КИЄВА.
Повна оплата $709.00.
ВКЛЮЧАЄ: переїзд літаком в обидві сторони. Першокласні готелі, харчі, переїзди, огляд́ини і т. д.
ПОВАЖАНІ СКОРІ ЗАМОВЛЕННЯ.
СПЕЦІЯЛІСТИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ. Допомагаємо спровадити Ваших кревних і приятелів на відвідини або постійний побут в ЗСА.
CAPITOL TRAVEL
830 S. Broad St., Trenton, N.J. 08611 599-3882 or 599-4533

Cafe Geiger
ШТУЧНО ХОЛОДЖЕНА
206 E. 86 St. (b. 2 & 3 Ave.)
NEW YORK
Tel. RE 4-4428
ЩОДЕННО КОНЦЕРТ
від год. 4:00. Власн. Helmut Vollmer
Найліпша нім. Кухня. Ланч. Обіди.
Знаменитe печиво власної пекарні.
Прошу зголошуватись в справі паркування.

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смакунів.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої КРАМНИЦІ KARL EHMER
KARL EHMER PORK STORES
Головна крамниця:
68-35 Fresh Pond Road Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філії крамниць в Ню Йорку і поза містом.

1. **ЧИ МАЛИ ВИ ПРИКРОЩІ,** посилаючи ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ Вашим своякам?
2. **ЧИ ПОБИРАЛИ** з Ваших свояків ДОДАТКОВІ МИТНІ ОПЛАТИ?
3. **ЧИ ВЕРТАЛАСЯ** Ваша посилка назад до ЗСА?
4. **ЧИ ЩОСЬ ПРОПАЛО** з Ваших посилок?
5. **ЧИ ПОТЕРПАЛИ ВИ,** очікуючи потвердження в одержанні посилки із-за довгочасної доставки?

ЩОБ УНИКНУТИ ЦИХ МОЖЛИВИХ ВИПАДКІВ, користуйтеся послугами найстаршої і найсолиднішої фірми

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

яка своїм 39-річним зразковим досвідом створила солідну репутацію серед своїх численних задоволених клієнтів у ЗСА і їхніх близьких в СССР.

Усі наші філії мають досвідчений персонал, мають вибір найрізноманітніших товарів, уповноважені через Подарогіфтс, Інк., приймати замовлення на харчові — промислові — дарункові сертифікати товарів совєтського виробу.

По інформації і каталоги звертайтеся до головної контори або її філій.

MAIN OFFICE
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: (215) WA 5-3455

ВІДДІЛИ:

Philadelphia, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St.	WA 5-8878
Baltimore, Md. 21224, 3206 Eastern Ave.	DI 2-2374
So. Boston, Mass. 02127, 390 W. Broadway	AN 8-8764
Chicago, Ill. 60632, 4102 Archer Ave.	FR 6-6399
Chicago, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave.	BE 5-7788
Cleveland, Ohio 44119, 787 E. 185th St.	486-1836
Detroit, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave.	TA 5-7560
Elizabeth, N.J. 07206, 956 Elizabeth Ave.	(201) 354-7608
Hamtramck, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Ave.	365-6350
Kansas City, Kansas 66102, 18 S. Bethany	AT 1-1757
Los Angeles, Calif. 90026, 2841 Sunset Blvd.	(213) 382-1568
Miami, Fla. 33138, 6405 Biscayne Blvd.	FR 9-8712
Minneapolis, Minn. 55414, 217 E. Hennepin Ave.	FE 2-4908
New Britain, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow Ave.	224-0829
New York, N.Y. 10003, 101 First Ave.	OR 4-3930
Omaha, Neb. 68107, 5524 So. 32nd St.	731-8577
Parma, Ohio 44134, 5432 State Rd.	749-3033
Pittsburgh, Pa. 15222, 346 Third Ave.	GR 1-3712
Rochester, N.Y. 14621, 683 Hudson Ave.	BA 5-5923
San Francisco, Calif. 94122, 1236 — 9th Ave.	LO 4-7981
Seattle, Wash. 98103, 1512 No. 39th St.	ME 3-1853
South River, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave.	(201) 257-2113
Springfield, Mass. 01103, 1840 Main St. 736-9636	RE 4-3354
Trenton, N.J. 08611, 730 Liberty St.	LY 9-9168
Vineland, N.J. 08360, Parish Hall, W. Landis Ave.	(609) 691-8423
Worchester, Mass. 01604, 82 Harrison St.	(617) 798-3347

NEW YORK OFFICE
220 Park Ave. South. cor. 18th St. New York N.Y. 10003
Tel.: (212) 982-8410

Забезпечіться наново, якщо ваша грамота дозріла до виплати. Не оставайте ні одного дня без забезпечення. УНСоюз дасть вам модерне й дешеве забезпечення. Зверніться до нього.

ARKA Company
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
ВСІ НОВІ ПЛАТНІКИ. Вже надійшла платівка „МОЇ ЯСЕНИ". Є нові та гарні платівки для дітей.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Приготовано великий вибір матеріялів і різних товарів на висилку для рідних по дуже дешевих цінах.
Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30-6, неділя від 10-2 по пол.

SHARON SPRINGS, N.Y.
Чудова гірська місцевість, сірчані джерела — для лікування артриту-ревматизму. З приводу смерти власника продається
БУДИНОК
12 умебльованих кімнат, кожна має кухонку та фриджидер - холодільник. Добра можливість купити тепер і розпочати сезон. Дзвонити: (212) MI 7-3940, але після 20 травня писати: Box 404, Sharon Springs, N.Y.
Тел.: (518) AT 4-8670

Розшуки

ПОСТЕРНЯКА ГРИГОРІЯ
з села Поріччє, пов. Городок, пошукує наймолодший брат Василь. Хто знає про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
M. Stocko
965 Sanford Avenue
Irvington, N.J. 07111
Інші українські часописи просяться про передрук.

КІЗЛА ФЕДЬКА ІЛЬКОВИЧА і КІЗЛА ІВАНА ФЕДЬКОВИЧА шукає син та брата Кізко Василь, які проживали в с. Ляшки, Мостиського р-ну, бувша Дрогобицької області, в теперішній час Львівської обл. Просимо писати на адресу:
Legan Kazimer
180 W. Raymond Street
Philadelphia, Pa. 19140

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
129 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх.
Обслуга чесна й найкраща.
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожній дільниці міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ПОВІДОМЛЕННЯ! ПОВІДОМЛЕННЯ!
КРАМНИЦЯ Романа Іваницького (Delto Sportswear)
Має на складі: Різного рода светери — жіночі і мужеські • італійські дощовики • хустки і шалі • блюзочки • костюми • суконки • муж. сорочки • ковдри • коци • обруси • капи • панчохи • скарпетки • скіряні і найлонові куртки • рольки плястику • олівці і вклади до олівців • коперти з написом УССР на висилку до всіх країн Европи.
Roman Iwanycky
(DELTO SPORTSWEAR)
304 EAST 9th STREET (Near Second Avenue)
NEW YORK, N.Y. 10003
Tel.: 228-2266

УПРАВА ПЛАСТОВОЇ ОСЕЛІ „ВОВЧА ТРОПА" в ІСТ ЧАТТЕМ, Н. Й.
пошукує до праці
під час літнього сезону 1969 р. таких робітників:
1. АДМІНІСТРАТОРА
2. ЖІНОК ДО ПРАЦІ В КУХНІ
3. МУЩИНУ ДО ЗАГАЛЬНОЇ ПРАЦІ І НАПРАВОК (ГЕНДИМЕНА)
4. РОБІТНИКА ДО САНІТАРНИХ ПОРЯДКІВ

Письмові зголошення просимо слати на адресу:
PLAST CAMP
140 2nd Avenue, New York, N.Y. 10003
до кінця травня ц. р.

НЮЙОРСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС та німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
КОВБАСКИ • ШИНКИ
9 Великих крамниць 9

In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	TR 9-3047
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue	VA 1-7068
In ASTORIA: 28-28 Steinway Street	AS 4-3210
FRANKLIN SQUARE, L.I.: 981 Hempstead Tpk.	437-7677
In FLUSHING: 41-06 Main Street	HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue	DE 5-1154
In FLORAL PARK, L.I.: 259 — 17 Hillside Avenue	343-6116
In POUGHKEEPSIE, N.Y.: 450 Main Street	(914) 454-9070
In EAST NORTHPORT, L.I.: 250 — A Lark Field Rd	(516) 757-0801